ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ACADEMIC LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER SPECIAL EDUCATION CENTERS OF EDUCATIONAL MANAGEMENT EFFICIENCY PROMOTE NETWORK NETWORK 10 UNDER THE OFFICE OF SPECIAL EDUCATION ADMINISTRATION

[1]ยุทธชัย แก้วพิลา และ [2]วิมลพร สุวรรณแสนทวี

[1]Yutthachai Kaewphila and [2]Vimonporn Suwansaentavee

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยเขตร้อยเอ็ด, ประเทศไทย

Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus, Thailand.

[1] Yutthachai. Kae@student.mbu.ac.th

Received : December 4, 2024; **Revised** : March 7, 2025; **Accepted** :April 29, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 ผลการวิจัยพบว่า: 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ การจัดการ

[1]นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

[2] อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้แก่ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน ด้านการจัดหลักสูตรการสอน ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการวางแผนกำหนดพันธกิจ และด้านการนิเทศการสอน ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน 3) ข้อเสนอแนะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ (1) ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจ ผู้บริหารควรมีการประชุมครู ให้มีความรู้ ความเข้าใจในภารกิจเป้าหมายของศูนย์การศึกษาพิเศษให้ชัดเจน (2) ด้านการจัดหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารควรประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการสอนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ผู้บริหารควรปรับหลักสูตรให้มีระยะเวลาที่เหมาะสมกับนักเรียนความต้องการจำเป็นพิเศษ (3) ด้านการนิเทศการสอน ผู้บริหารควรสนับสนุนครู พัฒนาการสอนและต่อยอดให้เป็นนวัตกรรมเพื่อลงสู่ผู้เรียน ผู้บริหารและครูควรเห็นความสำคัญของการนิเทศการสอน เพื่อนำไปพัฒนานักเรียนในทิศทางเดียวกัน (4) ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูประเมินศักยภาพและพัฒนาการนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ (5) ด้านการส่งเสริมบรรยายการเรียนการสอน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ ครูใช้สื่อที่เหมาะสมดึงดูดความสนใจสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The research aims to: 1) to study the Academic leadership of school administrators under Special Education Centers of Educational Management Efficiency Promotion Network, Network Group 10 2) to compare the Academic leadership of school administrators, classified by gender, education level, and work experience 3) to study the recommendations for the Academic leadership of school administrators under Special Education Centers of Educational Management Efficiency Promotion Network, Network Group 10. The research finding are as follows: 1) Academic leadership of school administrators under Special Education Centers of Educational Management Efficiency Promotion Network, Network Group 10 under the Office of Special Education Administration, was overall at a high level when considering each aspect, ranked from the highest to the lowest average were Promoting the teaching atmosphere, Curriculum

management, Student progress monitoring, mission planning, and teaching supervision, respectively. 2) The Results of comparison of the Academic leadership of school administrators, classified by gender, education level, and work experience. It was found that overall there was no difference. 3) Recommendations for the Academic leadership of school administrators were (1) Mission planning: Administrators The administrators should have a meeting with teachers to provide clear knowledge and understanding of the missions and goals of the special education center (2) Curriculum and teaching management: Administrators should publicize the curriculum and teaching to relevant parties, Administrators should adjust the curriculum to have a duration that is suitable for students with special needs. (3) Teaching supervision: administrators should support teachers to develop their teaching and expand it to be innovative for the students, administrators and teachers should recognize the importance of instructional supervision for as develop students in the same direction. (4) Monitoring student progress: Administrators should encourage teachers to evaluate student potential and development regularly. (5) Promoting teaching and learning: Administrators should encourage teachers to use appropriate media to attract attention in accordance with the development of special needs learners

Keywords : Academic leadership, School administrators

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่3) พ.ศ. 2553 ได้ระบุไว้ในหมวดที่ 5 ว่าด้วยการบริหารและการจัดการศึกษา ส่วนที่ 1 การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ กำหนดขอบข่ายการบริหารงานในสถานศึกษามาตรา 39 ได้กำหนดให้ กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา และสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงไว้ 4 ด้าน คือ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานทั่วไป (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้มีส่วนรับผิดชอบ มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาโดยตรง ทุกระดับ การที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ดี มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้

ความเข้าใจใน เรื่องการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับขอบข่ายและภารกิจการบริหาร และจัดการสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีบทบาทสำคัญ ในฐานะหัวหน้าหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับ ครู และนักเรียนมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษานอกจากจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ คุณธรรม จริยธรรม มีทักษะในการบริหารแล้วจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2553) การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะได้รับความร่วมมือนั้นจะต้องแสดงบทบาท และพฤติกรรมที่เหมาะสม คือ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ในการรวมพลังครูเพื่อดำเนินงานจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียน โดยผู้บริหารต้องทำงานร่วมกับครู กระตุ้นครู ให้แนะนำครู และประสานงานให้ครูร่วมมือกันด้วยเทคนิควิธีที่มีคุณภาพจึงจะส่งผลต่อ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ภาวะผู้นำทางวิชาการมีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอนของครูและมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา อีกทั้งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ทำหน้าที่ในการบริหารงานภายในสถานศึกษา และเป็นผู้ซึ่งมีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอนของครูตลอดจนมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาการศึกษาอันนำไปสู่ประสิทธิภาพและเป็นเลิศในสถานศึกษา

ศูนย์การศึกษาพิเศษ คือ สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการตั้งแต่แรกเกิด หรือพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากร และชุมชนรวมทั้งจัดสื่อเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในกระทรวง (พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ, 2551) โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ มีภารกิจบริหารงานหลัก 4 ด้าน ด้วยกันคือ 1) การบริหารทั่วไป 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารวิชาการ ซึ่งการบริหารวิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการมุ่งเน้นในเรื่องส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งจะเห็นได้ว่ากระบวนการดำเนินงานวิชาการเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง ด้วยเหตุนี้งานวิชาการจึงถือเป็นงานหลักไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาประเภทใดก็ตามการดำเนินงานวิชาการจึงมีความสำคัญในการนำสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จจากการศึกษารายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2564 และปีการศึกษา 2565 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร หนึ่งในสถานศึกษาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ การจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษเครือข่ายที่ 10 พบว่า จุดที่ควรพัฒนาโดยส่วนมากเป็นด้านวิชาการ คือ ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุน ให้ผู้เรียนแสดงความสามารถด้านทักษะวิชาการ และผู้บริหารควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการแข่งขันทักษะทางวิชาการด้านต่างๆ ให้แก่

ผู้เรียนให้มากขึ้นให้มากขึ้น (รายงานการประเมินตนเอง ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร, 2565) จะเห็นได้ว่างานวิชาการมีความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษา และแสดงออกถึงภาวะผู้นำในด้านวิชาการที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียน สถานศึกษาพัฒนาไปในทางที่กำหนด สอดคล้องกับกนกรัตน์ ทำจะดี (2560, หน้า 5) กล่าวไว้ว่า การบริหารวิชาการมีความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทางด้านวิชาการ และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการจัดการศึกษา และพัฒนาส่งเสริมประสิทธิภาพของการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษาที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และสอดคล้องกับ พระสุวันนา เหือน (อินฺทโชโต) (2561) กล่าวถึงการบริหารวิชาการในสถานศึกษาเป็นงานที่มีความสำคัญสูงสุด ใช้เวลาในการบริหารงานมากที่สุดผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องบริหารวิชาการให้เกิดคุณภาพและเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบงานวิชาการเป็นอันดับแรก และต้องให้การสนับสนุนส่งเสริมและติดตามการทำงานของครูเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการสอน และบรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การบริหารวิชาการเป็นการบริหารที่มีความสำคัญสูงสุด ซึ่งเกี่ยวข้องกับครู นักเรียน รวมถึงการพัฒนาการสถานศึกษา แต่จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลยังไม่พบการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ให้เกิดประโยชน์ ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาภาวะผู้นำด้านวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของบุคลากร จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยนี้ ได้แก่ บุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 450 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 210 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) โดยสุ่มแบบกลุ่ม ด้วยวิธีการเทียบสัดส่วน และสุ่มด้วยวิธีจับฉลาก

2. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้กรอบแนวคิดที่ได้จากการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการตามแนวคิดของนักการศึกษา 8 ท่าน โดยสังเคราะห์จากความถี่ ตั้งแต่ 5 ความถี่ขึ้นไป ซึ่งมีภาวะผู้นำทางวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนกำหนดพันธกิจ 2) การจัดการหลักสูตรและการสอน 3) การนิเทศการสอน 4) การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และ 5) การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยได้ประยุกต์ และสร้างขึ้นจากการศึกษา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบ รายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Scales) ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบบสอบถามมี ลักษณะเป็นแบบปลายเปิด(Open ended)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ F-test (One Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม (Multiple Comparison) ตามวิธีของเชฟเฟ่ (Sheaffe) 4) วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษโดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สรุปผลดังนี้

1. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา		ระดับการความเห็น			
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.	ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจ	4.43	0.78	มาก	4
2.	ด้านการจัดหลักสูตรและการสอน	4.56	0.78	มากที่สุด	2
3.	ด้านการนิเทศการสอน	3.91	0.97	มาก	5
4.	ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	4.46	0.77	มาก	3
5.	ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน	4.57	0.76	มากที่สุด	1
โดยรวม		**4.38**	**0.76**	**มาก**	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ได้แก่ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน ด้านการจัดหลักสูตรการสอน ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจ และด้านการนิเทศการสอน ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดหลักสูตรและการสอน และด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน โดยเพศหญิงมีความเห็นต่อ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มากกว่าเพศชาย

2.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม

ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่อผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศการสอน กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด คือ ด้านการจัดหลักสูตรและการสอน รองลงมา คือ ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจ ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศการสอน กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด คือ ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจ รองลงมา คือ ด้านการจัดหลักสูตรและการสอน ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศการสอน

2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตาม ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจ ด้านการจัดหลักสูตรและการสอน ด้านการนิเทศการสอน และด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สูงสุด คือ ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจ รองลงมา คือ ด้านการจัดหลักสูตรและการสอน ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหาร

สถานศึกษาต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศการสอน กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศการสอน กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด คือ ด้านการจัดหลักสูตรและการสอน รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการสอน ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1) ด้านการวางแผนกำหนดพันธกิจ ผู้บริหารควรมีการประชุมครู ให้มีความรู้ความเข้าใจในภารกิจ เป้าหมายของศูนย์การศึกษาพิเศษให้ชัดเจน ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจ

2) ด้านการจัดหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารควรประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการสอนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ผู้บริหารควรปรับหลักสูตรให้มีระยะเวลาที่เหมาะสมกับนักเรียนและสอดคล้องกับศักยภาพของนักเรียนที่ความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างแท้จริง

3) ด้านการนิเทศการสอน ผู้บริหารควรสนับสนุนครู พัฒนาการสอนและต่อยอดให้เป็นนวัตกรรมเพื่อลงสู่ผู้เรียน ผู้บริหารและครูควรเห็นความสำคัญของการนิเทศการสอนเพื่อนำไปพัฒนานักเรียนในทิศทางเดียวกัน ผู้บริหารควรนิเทศการสอนด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

4) ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูประเมินศักยภาพและพัฒนาการนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

5) ด้านการส่งเสริมบรรยายการเรียนการสอน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูใช้สื่อที่เหมาะสมดึงดูดความสนใจสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ผู้บริหารควรร่วมมือกับชุมชนจัดหาแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยเรื่องนี้แล้ว ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมระดับมาก ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 210 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีระดับการศึกษา อยู่ในระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ทำงานอยู่ระหว่าง 1-5 ปี เมื่อพิจารณาจากความเห็นพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน ด้านการจัดหลักสูตรการสอน ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจ และด้านการนิเทศการสอน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญพา พรหมณะ (2559) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของชัมซียะห์ เมาลิดิน (2564) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 1) กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะเพราะในปัจจุบันผู้บริหารมีความเป็นผู้นำสูงมีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจหลักในการบริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ทำให้ผู้บริหารเกิดความตระหนักและมีความตื่นตัวในการพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการจึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงจึงมีภาวะผู้นำทางวิชาการโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ ไพรจิตร โนนศรียาง (2550) ได้กล่าวว่า บทบาทในการทำงานของเพศหญิงและเพศชายไม่แตกต่างกัน กรอบงานด้านวิชาการของแต่ละสถานศึกษาก็เหมือนกัน ดังนั้นทั้งเพศหญิงและเพศชายจึงมีทัศนคติในการทำงานไม่

แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์ ปาสานะตัง (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคโรคอุบัติใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน ยุคโรคอุบัติใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 2) กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยการเข้าร่วมอบรม สัมมนา เสริมสร้างความรู้ใหม่ๆอยู่ตลอดเวลา โดยผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้โอกาส ความเสมอภาค ลดความเลื่อมล้ำ ให้ครูทุกท่านสามารถได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันจึงมีประสบการณ์และความรู้ที่ไม่แตกต่าง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งกาญจน์ สุขสำราญ (2565) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักการศึกษาเมืองพัทยา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ 3) กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 10 ได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ด้านการบริหารและมีภาวะผู้นำสูง โดยการพัฒนาตนเอง ในด้านวิสัยทัศน์ รวมถึงพัฒนาการบริหารงานตามการปฏิรูปการศึกษาและได้นำความรู้มาพัฒนาวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิต รัตนศักดิ์ดา (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้งานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีระบบ บรรลุตามวัตถุประสงค์ และมีการประสานความร่วมมือ สานสัมพันธ์ระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน และสถานศึกษาในการร่วมพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

กนกรัตน์ ทำจะดี. (2560). *การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสยาม, กรุงเทพฯ.

กิ่งกาญจน์ สุขสำราญ. (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก.

ซัมซียะห์ เมาลิดิน. (2564).*ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ธนิต รัตนศักดิ์ดา. (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก.

บุญพา พรหมณะ. (2559). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช,

ไพรจิตร ศรีโนนยาง. (2550). *ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธ์เขต 2.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ราชกิจจานุเบกษา. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

ราชกิจจานุเบกษา.*พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร. (2565). *รายงานการประเมินตนเอง (SAR).*ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดยโสธร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2553). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการศึกษา*.หน้า 13.

สุวันนา เหือน (อินุทโชโต). (2561). *การศึกษาการบริหารงานวิชาการ: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร,* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสยาม.

เสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักการศึกษาเมืองพัทยา.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา

อนงค์ ปาสานะตัง (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคโรคอุบัติใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์*. วารสารการบริหารการศึกษา มมร.วิทยา เขตร้อยเอ็ด.

Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). *"Determining Sample Size for Research Activities".* Educational and Psychological Measurement. 30(3) : 607 – 610